

تحلیل عوامل موثر بر رفتار مدیران ورزش برای رویارویی

و مدیریت بحران‌های ورزش قهرمانی ایران

ابوالفضل فراهانی^۱، لقمان کشاورز^۲، مرتضی رضایی صوفی^۳، ناهید مروی اصفهانی^{۴*}

۱- استاد گروه مدیریت ورزشی دانشگاه پیام نور ۲- استاد گروه مدیریت ورزشی دانشگاه پیام نور ۳- دانشیار گروه مدیریت ورزشی دانشگاه پیام نور

۴- دکتری مدیریت ورزشی دانشگاه پیام نور

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۱۰/۱۶ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۲/۰۲

Analysis of Factors Influencing the Behavior of Sport Managers for Managing and Managing Crisis in Iranian Championship Sports

Abolfazl Farahani¹, Loghman Keshavarz², Morteza Rezaei soofi³, Nahid Marvi Esfahani⁴

1- Professor in Sport Management, Payame Noor University, 2- Professor in Sport Management, Payame Noor University, 3- Associate Professor in Sport Management, Payame Noor University

4- Ph.D in Sport Management, Payame Noor University

Received: (2020/04/21) Accepted: (2020/01/06)

Abstract

The purpose of the present study was to Analysis of Factors Influencing the Behavior of Sport Managers for Managing and Managing Crisis in Iranian Championship Sports. The championship and faculty members of the country's physical education universities numbered approximately 800, according to Morgan Table 262. Subjects were randomly assigned to the research sample. A researcher-made questionnaire was used to achieve the research objectives. The face and content validity of the questionnaire was confirmed by 15 sport management experts and its construct validity was confirmed by factor analysis. The reliability of the questionnaire was calculated in a pilot study with 30 subjects with Cronbach's alpha of 0.7. For data analysis in qualitative part of Delphi method, and in quantitative part of descriptive and inferential statistical methods including analysis Exploratory and confirmatory factor was used with the help of AMOS and SPSS software. The results showed that for the management and management of sporting crisis crises, modifying and controlling the factors: planning and coordination, management, technical and educational, international policies, human resources, finance, control and evaluation, Information and media influence the behavior of sports managers in the country.

Keywords

Championship, Manager, Crisis, Iran.

چکیده

هدف از پژوهش حاضر تحلیل عوامل موثر بر رفتار مدیران ورزش برای رویارویی و مدیریت بحران‌های ورزش قهرمانی ایران بود. جامعه آماری پژوهش مدیران و متخصصان حوزه ورزش قهرمانی و اعضای هیأت علمی رشته‌های تربیت بدنی دانشگاه‌های کشور به تعداد تقریبی ۸۰۰ نفر بود، که بر اساس جدول مورگان ۲۶۲ نفر به طور تصادفی-طبقه‌ای برای نمونه تحقیق برگزیده شدند. برای دستیابی به اهداف پژوهش از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد. روایی صوری و محتوایی پرسشنامه به تایید ۱۵ نفر از متخصصین مدیریت ورزشی رسید و روایی سازه آن با تحلیل عاملی تایید شد. پایایی پرسشنامه نیز در یک مطالعه مقدماتی با ۳۰ آزمودنی و با آلفای کرونباخ ۰/۷۳ محاسبه شد. برای تحلیل داده‌ها در بخش کیفی از روش دلفی، و در بخش کمی از روش‌های آماری توصیفی و استنباطی از جمله تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی با کمک دو نرم افزار AMOS و SPSS استفاده شد. نتایج پژوهش نشان داد برای رویارویی و مدیریت بحران‌های ورزش قهرمانی، پیش‌بینی و مدیریت عوامل: برنامه ریزی و هماهنگی، مدیریت، فنی و آموزشی، سیاست‌های بین‌المللی، نیروی انسانی، مالی، کنترل و ارزیابی، اطلاعاتی و رسانه‌ای در رفتار مدیران ورزش کشور تاثیرگذار هستند.

واژه‌های کلیدی

ورزش قهرمانی، مدیر، بحران، ایران

* نویسنده مسئول: ناهید مروی اصفهانی

مقدمه

از ارکان مهم توسعه ورزش در کشورها، ورزش قهرمانی می‌باشد. به عبارت دیگر کشورها می‌توانند با ارتقای ورزش قهرمانی خود، در سطح جهان مطرح شوند. سرفرازی و افتخار ملی یکی از عوامل روحیه آفرین در میان ملت‌هاست. از این رو دستاوردها و پیامدهای توسعه ورزش ملی، دایره گسترده‌ای دارد و موجب رونق اقتصادی و شکوفایی اجتماعی می‌شود. بنابراین پیروزی پیوسته ملت‌ها در عرصه رقابت‌های ورزش فراملی موضوعی در خور اعتنای ویژه است و دولت‌ها برای تحقق آن به ملت‌ها تعهد دارند (۱۹). ورزش قهرمانی عبارت است از ورزش‌های رقابتی و تمرکز یافته‌ای که با توجه به قوانین و مقررات خاص برای ارتقای رکوردهای ورزشی و کسب رتبه یا مدال انجام می‌شود، مانند: ورزش‌های ملی (۲۳). کسب موفقیت‌های بین‌المللی ورزشکاران یک کشور در مسابقات قهرمانی بین‌المللی و المپیک باعث تقویت وجهه و اعتبار آن کشور در سطح جهانی می‌شود. همچنین ورزش و تفریحات سالم در کشورهای توسعه یافته، به عنوان یک صنعت مهم و اثرگذار در توسعه اقتصادی-اجتماعی به شمار می‌رود (۳).

نکته‌ای که در این جا حائز اهمیت می‌باشد این است که هر چه رویدادها و مسابقات ورزشی از نظر گستردگی برگزاری و اهمیت در سطح بالاتری قرار داشته باشند، امکان بروز مشکلات و بحران بیشتر می‌گردد. به عبارت دیگر بحران به صورت بخش جدایی ناپذیر و طبیعی رویدادها و فعالیت‌های مختلف جوامع درآمده است. بحران‌ها دیگر ویژگی غیرعادی، کمیاب و اتفاقی برای جامعه جهانی تلقی نمی‌شوند، بلکه در تاروپود جوامع مدرن رخنه کرده‌اند. نباید فراموش کرد که بیشتر بحران‌های بزرگ که بسیاری از رویدادها و یا حتی حیات سازمان‌ها را با خطرات جدی رو به رو نموده است، به طور اتفاقی و تصادفی رخ نداده‌اند. بلکه بحران‌هایی بوده‌اند که مدیران و افراد هیأت مدیره‌شان در روی دادن آن بحران‌ها به طور سهو دخالت داشته‌اند. (۵).

بنابراین مدیریت بحران یکی از موضوعات مهمی است که در طول سال‌های اخیر بخش بزرگی از مطالعات و تحقیقات را به خود اختصاص داده است. بحران‌ها بخشی از فضای کسب و کار هستند و حذف تمامی بحران‌هایی که سازمان‌ها را تهدید می‌کنند ناممکن است (۱۰). از سوی دیگر انطباق با شرایط موجود، پذیرفتن فضای رقابتی و بهره‌گیری از ساز و کارهای اقتصادی، نیاز به ابزارهایی برای بهره‌گیری هرچه بیشتر از فرصت‌های ایجاد شده دارد. عملیات مدیریت

بحران، سازمان را قادر می‌سازد تا پاره‌ای از بحران‌ها را از میان بردارد، برخی دیگر را به نحوی موثر اداره کند و ابزار لازم برای یادگیری کامل و سریع از بحران‌های واقع شده را در اختیار بگیرد. بحران از ریشه یونانی Crisis به معنی "تصمیم عاجل" می‌آید. بحران یک فشار زایی روانی-اجتماعی بزرگ و ویژه است که باعث در هم شکسته شدن شکل‌های متعارف زندگی و واکنش‌های اجتماعی می‌شود (۱۲). مدیریت بحران عمدتاً بر پایه شیوه‌ها و رویکردهای اقتضایی، ابتکاری و هوشمندانه‌ای استوار است که نیازمند اطلاعات مطلوب و منحصر به فردی است که به صورت تحلیلی و راه‌حل‌های عملی در شرایط پیچیده، سریعاً مورد استفاده واقع شوند (۱). به عبارت دیگر فرآیند پیش‌بینی و پیشگیری از وقوع بحران، برخورد و مداخله در بحران و سالم‌سازی بعد از بحران را مدیریت بحران گویند (۱۲). ورزش نیز به عنوان پدیده‌ای اجتماعی از مسائل مختلفی تاثیر می‌پذیرد و گروه‌های مختلفی را به عنوان ورزشکار و تماشاچی زیر پوشش قرار می‌دهد (۲۰). در کشور ما نیز با وجود اینکه همگان به اهمیت ورزش به خصوص ورزش قهرمانی به عنوان پدیده‌ای اجتماعی آگاه هستند و می‌دانند که هر پدیده اجتماعی می‌تواند به دلایل گوناگون تحت تاثیر عوامل خطرزا قرار گیرد و مشکلاتی را برای جامعه و کشور فراهم نماید، اما تحقیقات اندکی در زمینه شناسایی و پیشگیری از عوامل بحران‌زا در زمینه ورزش کشور صورت گرفته است و این امر می‌تواند جامعه ورزش و در رأس آن وزارت ورزش و جوانان را با دشواری‌ها و خطرهایی روبه‌رو نماید و زمینه بحران را برای این جامعه فعال و پویا ایجاد نماید. بررسی بحران‌های رخ داده در ورزش کشور حاکی از آن است که متأسفانه در بسیاری از موارد شیوه‌ها و رویکردهای مدیران برای مبارزه با بحران بیشتر رفلکسی، اتفاقی، واکنش‌گرا و ناپایدار بوده‌اند و تلاش‌های صورت گرفته برای مقابله با بحران با عکس‌العمل سریع و هماهنگی به موقع همراه نبوده است در حالی که قاعدتاً این نوع از مدیریت بایستی به نحوی اجرا شود که کلیه تدابیر لازم جهت اجتناب از بحران و رویارویی با آن را از قبل اتخاذ کرده باشد. و این نشان از عدم وجود مدل جامع مدیریت بحران در ورزش کشور، و عدم تحلیل عوامل موثر بر رفتار مدیران ورزش کشور هنگام رویارویی و مدیریت بحران‌های ورزشی کشور می‌باشد. در ایران در طی سال‌های گذشته تلاش‌هایی صورت گرفته تا با رویکردهای علمی به ورزش، راه را برای موفقیت ورزشکاران ایرانی در میادین بین‌المللی هموارتر

سازند و با ارائه راهکارهای مناسب علمی و با استفاده از نظر متخصصین، چشم اندازهای ورزش کشور به ویژه در بخش ورزش قهرمانی را تعیین نمایند. از جمله این تلاش‌ها می‌توان به تدوین نظام جامع تربیت بدنی و ورزش در سال ۱۳۸۴ و نظام جامع ورزش قهرمانی در سال ۱۳۸۸ اشاره نمود. با این وجود در زمینه شناسایی بحران‌ها و پیشگیری از آن‌ها و تبیین مدلی جهت مدیریت بحران در ورزش قهرمانی کشور کاری صورت نگرفته است. در صورتی که بر همگان روشن است که جز با مدیریتی مدبرانه و مبتنی بر دانش و حکمت امکان خروج از بن‌بست‌های حاصل از این بحران‌ها وجود ندارد. از آنجایی که ورزش قهرمانی کشور فاقد مدل مدیریت بحران می‌باشد، پژوهش حاضر در پی آن است، ابتدا به ارائه مدل جامع مدیریت بحران بپردازد و برای این منظور در پی شناسایی عوامل بحران‌زا در حوزه ورزش قهرمانی کشور می‌باشد، سپس به تحلیل عوامل موثر بر رفتار مدیران هنگام رویارویی با بحران پرداخته، تا بدین ترتیب از وقوع بحران‌ها پیشگیری نمایند و یا در صورت وقوع، بحران‌ها را به بهترین شکل مدیریت نمایند.

روز آن بحران مشخص، بالا برده و تمامی تمهیدات لازم را به منظور پیشگیری از آن به عمل خواهد آورد و طبیعی است که راحت‌تر از پس رویارویی با آن بر خواهد آمد و به این ترتیب قادر خواهد بود پیامدهای آن را به حداقل رسانده و بحران را مهار کند (۹). نیوهاس^۱ و همکاران (۲۰۱۲) مهم‌ترین بحران‌های سازمانی را برنامه‌ریزی نامناسب توسط مدیران ارشد، عدم هماهنگی واحدهای داخلی، عدم شایسته‌سالاری و آموزش نادرست نیروی انسانی برشمردند. به زعم آنها مسائل داخل سازمانی از مهم‌ترین عوامل جهت بروز بحران می‌باشند (۲۱). در سال ۲۰۱۳ بارل و اریکسون^۲ در پژوهش خود بر روی عوامل خارجی (عواملی که از محیط خارج به سازمان تحمیل می‌شود) تمرکز نموده و عوامل خارجی را مهم‌تر و متداول‌تر از عوامل داخل سازمانی برشمردند و بیان نمودند احتمال اینکه سازمان‌ها با بحران‌های ناشی از عوامل خارجی مواجه شوند، بیشتر است. مهم‌ترین بحران‌های ناشی از عوامل خارجی از نظر آنان مسائل سیاسی و سیاست‌های بین‌المللی، مسائل اقتصادی، بحران‌های مالی جهانی و مسائل اجتماعی-فرهنگی بود (۴). لاندو^۳ (۲۰۱۴) عدم نظارت دقیق بر روی عملکرد سازمان و نیروی انسانی و عدم کنترل صحیح کانال‌های ارتباطی و اطلاعاتی را عوامل مهم‌تری در بروز بحران‌های سازمانی برشمرد (۱۵). روشن و همکاران (۲۰۱۶) بر روی نقش رسانه‌های اجتماعی کار نموده و بیان نمودند که رسانه‌ها هم می‌توانند اثر مخرب داشته و عامل بروز بحران گردند و هم می‌توانند باعث کاهش وخامت اوضاع پس از بحران گردند. و این اثر دوگانه رسانه‌ها به نحوه مدیریت و کنترل آن توسط سازمان‌ها بستگی دارد (۲۴).

نتایج مطالعات میتروف و انگناس^۴ (۱۳۸۸) نشان داد که مهم‌ترین بخش مدیریت بحران شناسایی نشانه‌ها می‌باشد. خیلی پیش از آنکه بحران‌ها عملاً رخ بدهند، تمامی آنها تقریباً ردپاهای مکرری از نشانه‌های هشدار دهنده به دست می‌دهند و وقوع احتمالی بحران را خبر می‌دهند (۱۸). تمامی بحران‌ها پیش از روی دادن، یک سلسله نشانه‌های هشداردهنده از خود بروز می‌دهند؛ اگر مدیریت، پیش از روی دادن بحران، این نشانه‌ها را با تمهیدات و ساز و کارهایی

روشنل اربطانی و صلواتیان (۱۳۸۹) در تحقیق خود به بررسی نقش رسانه‌های جمعی به عنوان قدرتمندترین ابزار مدیریت افکار عمومی در مدیریت مرحله پیش از بحران و رسیدن به مدلی در این خصوص پرداختند. بر اساس این مدل رسانه‌ها در مدیریت مرحله پیش از بحران پنج کارکرد اصلی رصد و پایش محیط، آموزش، هدایت افکار عمومی، اطلاع‌رسانی و ایجاد همبستگی عمومی را به عهده دارند. یافته‌های این پژوهش نشان داد که رسانه‌ها می‌توانند در مدیریت مرحله پیش از بحران نقش به‌سزایی داشته باشند. و لذا آنها توصیه می‌نمایند با عمل بر اساس مدل ارائه شده می‌توان به پیش‌بینی به موقع بحران، پیشگیری از آن و آمادگی برای مقابله با آن پرداخت (۲۵). حسینی و دمنابی اصل (۱۳۹۲)، مدلی ارائه نمودند که در این مدل علاوه بر آزمون تاثیر مدیریت راهبردی بر روی مدیریت بحران، برخی روابط بین عناصر مدیریت بحران با مدیریت راهبردی نیز مورد بررسی قرار گرفت. در زمینه مدیریت بحران، ابعاد شناسایی علائم بحران با میزان آمادگی نسبت به آن و کنترل بحران، و نیز آمادگی نسبت به بحران و یادگیری پس از بحران، دو به دو با هم ارتباط دارند. اگر سازمان بدانند با چه بحرانی روبه‌رو خواهد شد و قادر باشد علائم دوره نهفته چرخه عمر بحران را شناسایی نماید، آمادگی خود را نسبت به

1. Neuhaus et al

2. Borell & Eriksson

3. Lando

4. Mitroff & Engenase

ارتباط مناسب بین ورزش قهرمانی با پتانسیل علمی کشور، نبود و عدم اجرای برنامه راهبردی جامع در ورزش قهرمانی، کاهش ارزش پول ملی در مقایسه با ارزهای خارج و تأثیر منفی بر بودجه فدراسیون‌های ورزشی، عدم احراز پست‌های تاثیرگذار در مجامع بین‌المللی ورزشی، توجه بسیاری از مدیران ورزش کشور بر مدال آوری و کارایی و عدم توجه به اثربخشی، عدم اقبال بخش خصوصی در سرمایه‌گذاری در بسیاری از رشته‌های ورزشی، عدم تعهد به اجرای برنامه جامع در بین برخی از مسئولان ورزش کشور (۱۳). منکرسی و همکاران (۱۳۹۳) مشکلات اصلی در ورزش قهرمانی ایران در رشته‌های ورزشی پرمثال المپیک را عبارت اند از: تجهیزات و امکانات، استعدادیابی و استعدادپروری، مدیریتی، آموزش و مربیان، آموزش و پرورش، رسانه، رویدادهای ورزشی، اقتصادی، دانشگاه و تحقیقات، انگیزش و حمایت قانونی، فرهنگی و سیاسی دانستند (۱۶). آسایش و همکاران (۲۰۱۳) برخی مشکلات عمده ورزش قهرمانی را فقدان بودجه و حمایت‌های مالی، فقدان مربیان با کیفیت و تخصص بالا، برگزاری لیگ‌ها در سطح پایین و فقدان استراتژی در ورزش قهرمانی را بیان نمودند (۲). در تحقیق جوادپور (۱۳۹۴) فقدان برنامه استراتژیک و روشن نبودن سیاست‌ها و جهت‌گیری‌ها، فقدان منابع انسانی مناسب و تغییر و تحول و جابجایی سریع مدیران، نبود نظارت و ارزیابی، وابستگی به منابع مالی دولت و عدم سرمایه‌گذاری بخش خصوصی، عدم تخصیص مناسب منابع مالی در بخش‌های متنوع به صورت متناسب، وجود قوانین ناهماهنگ و موازی، عدم مطلوبیت ساختار و تشکیلات فعلی ورزش، نبود برنامه میان مدت، تاکتیکی و عملیاتی را از اهم بحران‌های پیشروی مدیریت ورزش قهرمانی کشور بیان نمودند (۱۱). آنچه مسلم است آن است که سازمان پس از گذر از یک رویداد بحرانی، توانمندی‌ها و قابلیت‌هایی کسب می‌کند که به واسطه آنها آمادگی‌اش نسبت به بروز بحران‌های بعدی افزایش یافته و همچنین از تجربیات به دست آمده می‌تواند به منظور پیشگیری از رخداد مجدد بحران‌های مشابه آتی استفاده نماید (۶). از آنجا که در سازمان‌های ورزشی در زمینه شناسایی عوامل بحران‌زا و ارائه راهکارهایی به مدیران ورزش برای شناسایی و پیشگیری و مدیریت بحران‌ها، تحقیقات کمی صورت گرفته است، پژوهش حاضر در صدد است پاسخ به این سوال است که آیا می‌توان با تحلیل عوامل موثر بر رفتار مدیران ورزش کشور آنها را برای رویارویی و مدیریت بحران‌های ورزش قهرمانی کشور آماده نمود؟

تشخیص داده و اقدامات لازم را اعمال نماید، می‌تواند پیش از وقوع بحران از بروز آن پیشگیری نماید و این بهترین شکل مدیریت بحران است. حتی اگر نتوان بحران را پیشگیری کرد، با تشخیص به موقع آن و تجهیز و بسیج منابع و امکانات می‌توان خسارت‌ها و صدمات ناشی از آن را مهار کرده و به حداقل رساند و از تأثیرگذاری بحران بر سایر بخش‌های سازمان اجتناب نمود (۲۲). همچنین میسر^۱ و همکاران (۲۰۱۷) در مطالعه خود بیان نمودند که بین یادگیری از نقص‌ها و ضعف‌ها و آمادگی بحران ارتباط وجود دارد. در واقع یادگیری از نقص‌ها و ضعف‌ها یک آمادگی مهم برای بحران‌های حال و آینده است و توجه به نقایص و ضعف‌های موجود در هر زمینه‌ای می‌تواند آمادگی مدیران را برای رویارویی با بحران‌ها افزایش دهد. بنابراین توجه به نتایج تحقیقاتی که به بررسی چالش‌ها و ضعف‌ها و تهدیدهای پیش روی ورزش قهرمانی پرداخته‌اند، بسیار مهم می‌باشد و بسیاری از آنها را می‌توان به عنوان عوامل هشدار دهنده ایجاد موقعیت‌های بحرانی در نظر گرفت. بنابراین توجه به نتایج تحقیقاتی که در زمینه شناسایی چالش‌ها و یا ضعف‌ها و تهدیدهای ورزش قهرمانی انجام شده است می‌تواند مفید و حائز اهمیت باشد. با اینکه در داخل کشور تحقیقات زیادی با رویکرد شناسایی و پیشگیری از بحران‌های ورزش قهرمانی صورت نگرفته است، اما تحقیقات بسیار در خور اهمیت و شایسته‌ای در زمینه چالش‌های موجود در ورزش قهرمانی کشور و یا بررسی نقاط ضعف و قوت و تهدید و فرصت‌های آن انجام شده است (۱۵). فیروزی و همکاران (۱۳۹۱) بحران‌ها و مشکلات عمده رشته‌های مدال‌آور دو و میدانی، قایقرانی و شنای ایران را عدم وجود برنامه بلندمدت و عدم حمایت رسانه از ورزش قهرمانی بیان نمودند (۷). همچنین برخی از مشکلات اساسی ورزش قهرمانی از دیدگاه حسینی و همکاران (۱۳۹۲) نگاه ضعیف مدیران به ورزش مدارس به عنوان پایه، فقدان نظام جامع حمایت از ورزشکاران و مربیان نخبه، فقدان شایسته سالاری در انتصاب مدیران می‌باشد (۹۰۸). کشاورز و همکاران (۱۳۹۳) برخی از مشکلات پیش روی توسعه ورزش قهرمانی ایران را ناکارآمدی نظام گزینش بازیکنان تیم‌های ملی در رده‌های سنی مختلف، ناهماهنگی در برگزاری مسابقات ورزشی در بین نهادهای مختلف متولی ورزش، عدم هماهنگی مناسب در بین بخش‌های مختلف کشور، فقدان

1. Meer

با آلفای کرونباخ ۰/۷۲ محاسبه شد. در ادامه برای تجزیه و تحلیل اطلاعات جمع‌آوری شده در بخش کیفی از روش دلفی و در بخش کمی از روش‌های آماری توصیفی میانگین، جدول فراوانی و روش‌های آماری استنباطی از جمله کولموگروف اسمیرنوف و تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی با کمک دو نرم افزار AMOS و SPSS استفاده شد. با توجه به این که نتایج آزمون کولموگروف - اسمیرنوف بیانگر $Z=1/32$ و سطح معناداری ۰/۳۶۲ است، بیانگر توزیع طبیعی داده است. لذا در تحلیل داده‌ها از آزمون‌های پارامتریک استفاده شده است.

یافته‌های تحقیق

جدول شماره ۱ وضعیت جمعیت شناختی نمونه‌ها را نشان می‌دهد.

روش تحقیق

روش تحقیق حاضر توصیفی - تحلیلی است که به صورت میدانی انجام شده است و از نظر هدف کاربردی می‌باشد. جامعه آماری پژوهش شامل معاونین و مدیران و کارشناسان حوزه ورزش قهرمانی وزارت ورزش و جوانان، مدیران و اعضای اجرایی کمیته و آکادمی ملی المپیک و پارالمپیک، هیات اجرایی (ریاست فدراسیون، نواب رئیس، کارشناس خبره، رئیس کمیته‌ها) فدراسیون‌های ورزشی مرتبط با ورزش قهرمانی، روسا و کارشناسان ادارات کل ورزش و جوانان استان‌ها و اعضای هیات علمی رشته تربیت بدنی دانشگاه‌های کشور به تعداد تقریبی ۸۰۰ نفر بود. که با استفاده از جدول مورگان ۲۶۲ نفر به طور تصادفی - طبقه‌ای برای نمونه تحقیق برگزیده شدند. در این پژوهش از دو روش کیفی و کمی استفاده شد. در بخش کیفی برای دستیابی به اهداف پژوهش با استفاده از روش دلفی فهرستی از بحران‌های موجود در ورزش قهرمانی ایران تهیه و بر مبنای آنها پرسشنامه محقق ساخته ۵۱ سئوالی بر اساس مقیاس پنج ارزشی لیکرت می‌باشد، تهیه شد. روایی صوری و محتوایی پرسشنامه به تایید ۱۵ تن از متخصصین مدیریت ورزشی رسید. روایی سازه نیز با تحلیل عاملی تایید شد و پایایی پرسشنامه نیز در یک مطالعه مقدماتی با ۳۰ آزمودنی و

جدول ۱. وضعیت جمعیت شناختی نمونه‌ها

رده سنی (سال)		۳۰ و کمتر از ۳۰		۳۱-۳۵		۳۶-۴۰		۴۱-۴۵		۴۶-۵۰		۵۱ و بیشتر	
سن													
تعداد		۱۹		۳۷		۵۰		۶۶		۴۲		۴۸	
جنسیت		بانوان		میزان تحصیلات		کارشناسی		کارشناسی ارشد		دکتری			
تعداد		۴۹		تعداد		۷۹		۱۲۸		۵۵			
رشته		تربیت بدنی		سال		۱۰ و کمتر از ۱۰		۱۱-۲۰		۲۱-۳۰		۳۱ و بیشتر	
تعداد		۲۲۵		تعداد		۶۲		۱۲۱		۵۴		۲۵	
مسئولیت		کارشناس		مدیر		مسئول در فدراسیون		عضو هیئت علمی					

وضعیت شغلی

تعداد ۷۹ ۱۴ ۲۹ ۱۳۰ ۱۰

گویه‌ها ارتباط معناداری برای فراهم کردن یک مبنای معقول برای تجزیه و تحلیل عوامل بحران‌زا در ورزش قهرمانی را دارند. به بیان دیگر تحلیل عاملی برای شناسایی ساختار مدل عاملی عوامل بحران‌زا در ورزش قهرمانی مناسب است.

نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد با توجه به این که ضریب KMO بیشتر از ۰/۷ می‌باشد، اندازه نمونه‌ها برای تحلیل عاملی مناسب است. همچنین با توجه به این که میزان سطح معناداری آزمون بارتلت از ۰/۰۵ کوچک‌تر است، بنابراین

جدول ۲. آزمون تحلیل عاملی تست بارتلت و KMO پرسشنامه

شاخص	آزمون کرویت بارتلت	
KMO	χ^2	Df
۰/۷۲۳	۱۴۶۲۶/۷۰۱	۱۲۷۵
	P	۰/۰۰۱

جدول ۳. نتایج بررسی سهم واریانس هر یک از عوامل بحران‌زا در ورزش قهرمانی

عامل	درصد واریانس	گویه	بار عاملی	آلفای کرونباخ
برنامه ریزی و هماهنگی ^۱	۲۲٪/۶۷	عدم انطباق برنامه های فدراسیون های ملی با فدراسیون های قاره ای و جهانی	۰/۸۴۲	۰/۹۱
		عدم تطبیق فعالیت های مرتبط در حوزه ورزش قهرمانی، در بین نهادهای ورزشی بالادستی(وزارت ورزش و جوانان) و پایین دستی(فدراسیون ها، باشگاه ها)	۰/۸۳۶	
		عدم هماهنگی بین فدراسیون ها، وزارت ورزش و جوانان، کمیته ملی المپیک و سایر نهادهای ورزشی مرتبط با ورزش قهرمانی	۰/۷۶۲	
		عدم وحدت فرماندهی در بین نهادهای ورزشی فعال در حوزه ورزش قهرمانی	۰/۷۵۳	
		عدم هماهنگی بین دولت و مجلس جهت تصویب بودجه حوزه ورزش قهرمانی	۰/۶۵۱	
		عدم هماهنگی بین اعضای شورای برون مرزی جهت صدور مجوز حضور در مسابقات بین المللی	۰/۶۲۲	
		عدم صدور مجوز خروج از کشور برای ورزشکاران مشمول نظام وظیفه جهت اعزام به رقابت های بین المللی	۰/۶۲۷	
		اقدام دیر هنگام مسئولین جهت دریافت ویزا برای ملی پوشان	۰/۵۳۹	
		عدم وجود برنامه ای مدون برای آماده و به روز نگه داشتن ملی پوشان بعد از مسابقات جهانی و آسیایی	۰/۵۲۶	
		نداشتن برنامه های راهبردی بلند مدت، میان مدت و کوتاه مدت برای ورزش قهرمانی در رشته های مختلف	۰/۵۱۳	
سیاستهای بین المللی	۱۱٪/۴۱	دخالت مسئولین سیاسی در حوزه ورزش قهرمانی	۰/۸۱۷	۰/۸۲
		عدم صدور ویزا برای تیم های ورزشی و ملی پوشان و ... به دلایل سیاسی	۰/۷۴۲	
		تحریم های سیاسی	۰/۷۶۵	
		عدم کسب پست های تاثیرگذار در کنفدراسیون های آسیایی و جهانی	۰/۶۱۴	
		بروز تصادفات و یا حوادث طبیعی یا ترور و تخریب در کشور میزبان در حین مسابقات و یا اردوهای تدارکاتی و بروز بحران برای تیم های شرکت کننده	۰/۶۱۰	
مالی	۱۴٪/۲۸	عدم تناسب برنامه ریزی ها با بودجه فدراسیون ها و ایجاد بحران های مالی	۰/۷۵۶	۰/۷۵
		نوسانات غیرمنتظره ارزش پول ملی و ایجاد اختلال در اجرای برنامه ریزی ها و بودجه بندی های انجام شده	۰/۷۵۲	
		تحریم های اقتصادی کشور و تاثیر منفی روی برنامه ریزی های مالی و بودجه بندی ها	۰/۷۴۴	
مدیریتی، فنی و آموزشی	۹٪/۱۷	عدم سرمایه گذاری بخش خصوصی و در نتیجه وابسته بودن ورزش قهرمانی به منابع دولتی	۰/۷۲۳	۰/۷۸
		برتری فرهنگ رشد جهشی و ناپایدار در ورزش قهرمانی به جای رشد گام به گام و پایدار در بین مدیران تازه کار	۰/۸۳۶	
		بی ثباتی جایگاه مدیران، مربیان در ورزش قهرمانی(جلوگیری از برنامه ریزی های بلند مدت)	۰/۷۳۴	

^۱ . Planing & Coordination

۰/۶۲۱	تمرکز مسئولان کشور بر نتیجه‌گرایی در ورزش قهرمانی به جای فرایندگرایی		
۰/۶۱۱	بی‌حوصله بودن برخی مدیران ورزش کشور و تکیه آنان بر طرح‌های زودبازده در ورزش قهرمانی و عدم تلاش برای بازیکن‌سازی		
۰/۶۰۱	تقدم اقدامات سلیقه‌ای به جای اجرای برنامه‌های راهبردی در ورزش قهرمانی در بین برخی از مدیران ورزش کشور		
۰/۵۷۳	وجود مدیران غیر ورزشی و ناآشنا به علم مدیریت ورزشی در بدنه ورزش قهرمانی		
۰/۴۹۲	دانش فنی پایین و به دور از متدهای علمی به روز در بسیاری از رشته‌های ورزشی		
۰/۴۲۱	گزینش ناکارآمد بازیکنان تیم‌های ملی در رده‌های سنی مختلف و کوتاهی در آموزش صحیح و به موقع		
۰/۷۸۰	فقدان نظام نظارت و کنترل استاندارد در ورزش قهرمانی	۶/۸۵	کنترل و ارزیابی
۰/۷۶۵	عدم نظارت بر کنترل و حفظ اطلاعات و افشای اطلاعات حساس و بروز تنش بین مدیران و مربیان و قهرمانان		
۰/۷۳۹	عدم نظارت و کنترل جهت پیشگیری از بروز تنش و بحران در بخش ورزش قهرمانی کشور (مدیران و مسئولان ورزش کشور، مربیان و قهرمانان)		
۰/۶۸۸	نبود تصمیمات لازم جهت برخورد و مدیریت صحیح و سریع در هنگام وقوع شرایط بحرانی در ورزش قهرمانی		
۰/۶۵۱	عدم نظارت و برخورد صحیح با شایعات دروغ و مخرب در مورد تیم‌های ملی، مربیان، قهرمانان و بروز بحران		
۰/۶۱۷	عدم وجود سیستم مناسب و استاندارد ارزیابی عملکرد در ورزش قهرمانی		
۰/۵۹۳	عدم وجود سیستم ارائه برخورد به صورت استاندارد و به موقع به مربیان و قهرمانان و یا ارائه به شکل نامناسب و ایجاد تنش و بحران		
۰/۹۲۲	عدم تأمین و تربیت نیروی انسانی مناسب و درخور شأن ورزش قهرمانی کشور	۵/۰۵	نیروی انسانی
۰/۸۹۷	فقدان علم و تجربه در کنار هم و پایین و به روز نبودن اطلاعات مربیان ورزش قهرمانی		
۰/۸۶۲	فقدان شایسته‌سالاری در ورزش قهرمانی		
۰/۸۳۴	عدم حفظ و نگهداری نیروی انسانی موجود و پناهنده شدن مربیان و قهرمانان زنده در تیم‌های ملی سایر کشورها		
۰/۸۲۹	وجود بحران قهرمان‌سالاری در ورزش قهرمانی		
۰/۷۶۴	ناسازگاری قهرمانان با یکدیگر و یا با مدیران و یا مربیان		
۰/۷۳۷	بروز مشکلات اخلاقی در بین برخی از اعضای تیم‌های ملی		
۰/۷۲۵	رواج دوپینگ در بین برخی از قهرمانان		
۰/۷۱۲	آسیب دیدگی قهرمانان ملی قبل از رویدادهای بین‌المللی مهم و ایجاد بحران برای تیم ملی		
۰/۶۱۵	شیوع بیماری در بین بازیکنان تیم‌های ملی در حین برگزاری مسابقات		
۰/۵۲۸	مسمومیت‌های غذایی ملی پوشان در حین برگزاری مسابقات و بروز شرایط بحرانی		
۰/۷۸۱	کم‌توجهی رسانه‌ها به برخی رشته‌های ورزشی	۴/۱۱	اطلاعاتی و رسانه‌ای
۰/۷۵۸	تمرکز رسانه‌های گروهی بر نتیجه‌گرایی در ورزش قهرمانی به جای فرایندگرایی		
۰/۶۲۹	تخریب مربیان یا قهرمانان توسط رسانه‌ها		
۰/۶۰۱	دامن زدن رسانه‌ها به مشکلات و تنش‌های احتمالی به وجود آمده در بخش ورزش قهرمانی		
۰/۵۰۲	وجود رابطه و تأثیرات تبلیغات رسانه‌ای در جهت دهی انتخاب برخی ورزشکاران تیم‌های ملی		
۰/۴۷۸	انتشار اطلاعات نادرست توسط رسانه‌ها و ایجاد تنش در بخش ورزش قهرمانی		
عوامل برنامه‌ریزی و هماهنگی، سیاست‌های بین‌المللی، مالی، مدیریتی، فنی و آموزشی، کنترل و ارزیابی، نیروی انسانی و اطلاعاتی و رسانه‌ای به عنوان ۷ عامل بحران‌زا در		جدول شماره ۳، مقادیر ویژه، واریانس عامل‌ها را نشان می‌دهد. توان پیشگویی این مدل بر اساس مجموع درصد واریانس جمعی عامل‌ها برابر با ۷۳/۵۴ درصد است. بنابراین	

ورزش قهرمانی شناسایی شدند.

جدول ۴. نتایج آزمون فریدمن در خصوص عوامل بحران‌زا در ورزش قهرمانی

تعداد	مقدار خی - ۲	درجات آزادی	سطح معنی‌داری
۲۶۲	۹۶/۱۴	۶	۰/۰۰۱

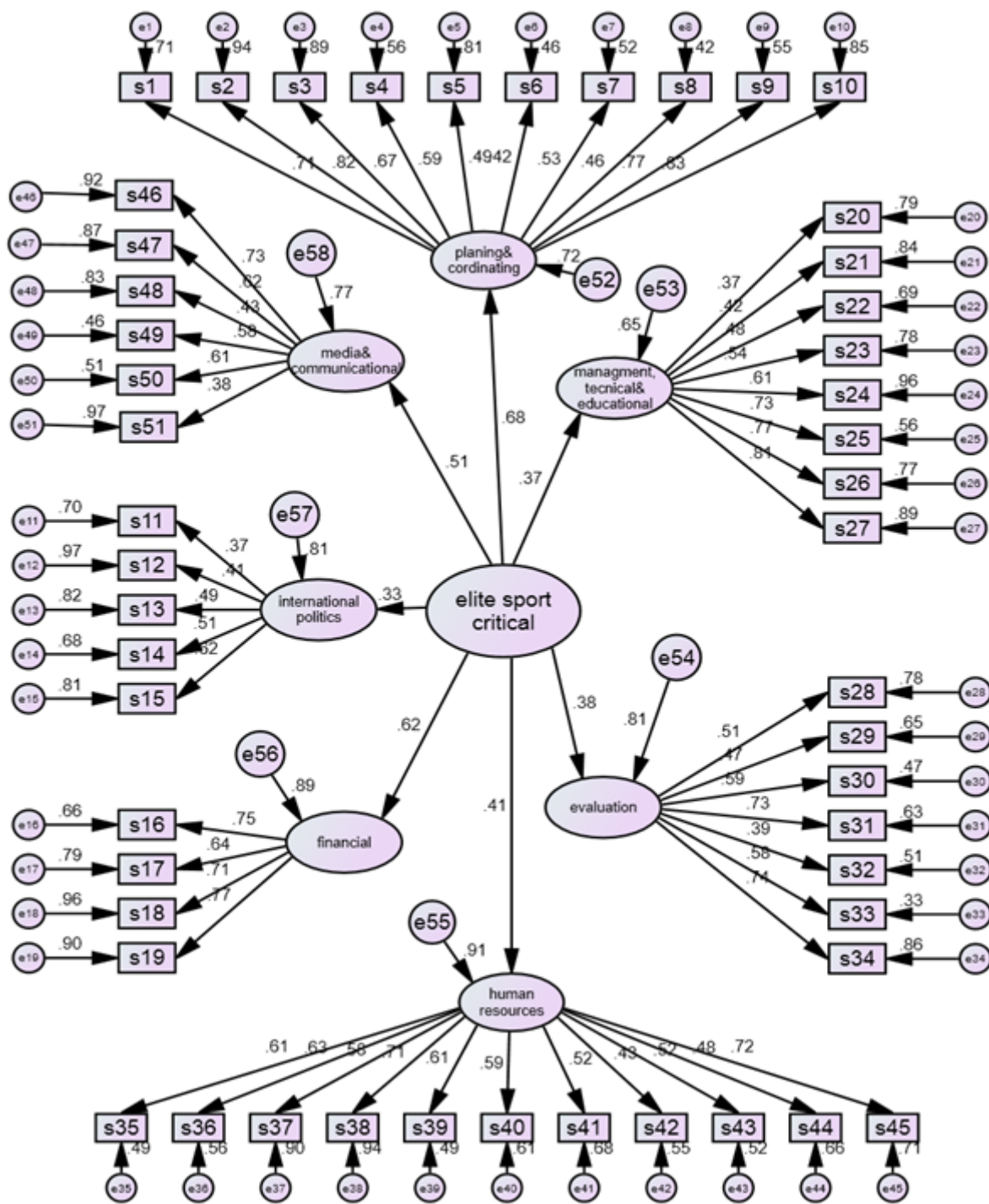
با توجه به مقدار خی - دو ۹۶/۱۴ و سطح معنی‌داری فرضیه صفر مبنی بر عدم تفاوت بین اولویت عوامل بحران‌زا در ورزش قهرمانی رد می‌شود و با ۹۵ درصد اطمینان می‌توان بیان کرد بین اولویت این عوامل تفاوت معنی‌دار وجود دارد. لذا اولویت عوامل موثر در ایجاد بحران در ورزش

جدول ۵. اولویت‌بندی عوامل بحران‌زا در ورزش قهرمانی

عامل	میانگین رتبه
برنامه‌ریزی و هماهنگی	۴/۲۲
مدیریتی، فنی و آموزشی	۳/۹۴
سیاست‌های بین‌المللی	۳/۷۶
نیروی انسانی	۳/۳۷
مالی	۳/۳۲
کنترل و ارزیابی	۳/۲۶
اطلاعاتی و رسانه‌ای	۳/۱۲

جدول ۶. شاخص‌های برازش مدل مدیریت بحران در ورزش قهرمانی ایران

مطلق	شاخص برازش	میزان	ملاک	تفسیر
χ^2	۹۸/۱۴ با درجه آزادی	۷۱	$\chi^2/df=1.38$	برازش مطلوب
p value		۰/۰۶۹	بیشتر از ۰/۰۵	برازش مطلوب
شاخص نیکویی برازش		۰/۹۴	بیش از ۰/۹۰	برازش مطلوب
شاخص توکر- لویس (TLI)		۰/۹۱	بیش از ۰/۹۰	برازش مطلوب
شاخص برازش بنتلر- بونت (BBI)		۰/۹۳	بیش از ۰/۹۰	برازش مطلوب
شاخص برازش تطبیقی (CFI)		۰/۹۱	بیش از ۰/۹۰	برازش مطلوب
ریشه میانگین مربعات خطای برآورد (RMSEA)		۰/۰۰۱	کمتر از ۰/۰۵	برازش مطلوب
شاخص برازش مقتصد هنجار شده (PNFI)		۰/۳۷	بیشتر از ۰/۰۵	برازش مطلوب

شکل ۱. مدل مدیریت بحران در ورزش قهرمانی ایران

معادلات ساختاری با تأکید بر نرم افزار AMOS باید برای تعیین برازش مدل از سه شاخص برازش مطلق^۱،

برای آزمون اینکه مدل پژوهش مدیریت بحران در ورزش قهرمانی از برازش مناسبی برخوردار است؛ از شاخص‌های برازش مدل استفاده شد. در مدل یابی

^۱. Absolute Index

مدیران سطوح مختلف ورزش کشور به این باور برسند که با توجه به رفتار خود و بهره‌مندی از دانش روز در زمینه شناسایی عوامل بحران‌زا و مدیریت بحران، می‌توانند بسیاری از بحران‌ها را پیش از وقوع شناسایی و از وقوع آنها پیشگیری نمایند و یا در صورت وقوع بحران، می‌توانند بحران‌ها را به شکل صحیح مدیریت نمایند. مدیران به عنوان مسئولین اصلی رشته‌های مختلف ورزشی با اتخاذ رویکردهای مناسب، نقش مهمی در توفیق یا عدم توفیق در رویارویی و مدیریت درست بحران‌های ورزش قهرمانی کشور می‌توانند داشته باشند. در این راستا نتایج پژوهش نشان داد، هفت عامل در ایجاد بحران در ورزش قهرمانی نقش دارند که طبق اولویت عبارتند از: ۱. برنامه‌ریزی و هماهنگی، ۲. نواقص موجود در بخش مدیریتی، فنی و آموزشی، ۳. سیاست‌های بین-المللی، ۴. نیروی انسانی، ۵. مالی، ۶. کنترل و ارزیابی، ۷. اطلاعاتی و رسانه‌ای.

برنامه‌ریزی و هماهنگی. نتایج تحقیق نشان

داد که شاخصه برنامه‌ریزی و هماهنگی با بار عاملی در مولفه‌های مختلف در محدوده ۰/۵۱۳ تا ۰/۸۴۲ به عنوان اولین عامل بحران‌زا در حیطه ورزش قهرمانی شناسایی شد. که با نتایج تحقیق نیوهایس و همکاران (۲۰۱۲) که عدم برنامه‌ریزی صحیح و نبود هماهنگی را از عوامل بحران‌زا در سازمان‌ها معرفی نموده است همخوانی دارد (۲۱). همچنین با نتایج تحقیقات جوادی‌پور (۱۳۹۴)، کشاورز و همکاران (۱۳۹۳) و فیروزی (۱۳۹۱) که به نوعی نبود برنامه‌ریزی و استراتژی مشخص و نبود هماهنگی بین بخش‌های مختلف ورزش قهرمانی را چالش‌هایی برای ورزش قهرمانی می‌دانند همراستا است. در واقع فقدان برنامه‌ای استراتژیک و بلند مدت و نبود سیاست‌ها و جهت‌گیری‌های مشخص و وجود قوانین ناهماهنگ و موازی و به نوعی عدم هماهنگی مناسب در بین بخش‌های مختلف ورزش کشور از جمله وزارت ورزش و جوانان، کمیته ملی المپیک، وزارت آموزش و پرورش، وزارت علوم و تحقیقات و فناوری و ... می‌تواند ورزش قهرمانی کشور را با بحران‌های جدی روبه‌رو نماید. بنابراین تعامل بین نهادهای ملی و منطقه‌ای ورزش قهرمانی، باعث افزایش اثربخشی و هماهنگی عملکرد این

تطبیقی^۱ و مقتصد^۲ استفاده کرد. براساس نتایج جدول شماره ۶، مقدار آماره χ^2 برابر با ۹۸/۱۴ با درجه آزادی ۷۱ است. با توجه به تقسیم مجذورکای بر درجه آزادی و حاصل عدد ۱/۳۸ که بین یک تا ۳ است که نشان دهنده تأیید مدل است. همچنین p-value متناظر با آن ۰/۰۶۹ است که با توجه به اینکه بیشتر از ۰/۰۵ است؛ قابل قبول بوده و مدل تأیید می‌شود. شاخص نیکویی برازش^۳ (GFI) ۰/۹۴ است که نشان دهنده قابل قبول بودن این میزان برای برازش مطلوب مدل است. مقدار ریشه میانگین مربعات خطای برآورد (RMSEA)^۴ که شاخص دیگر نیکویی برازش است نیز ۰/۰۰۱ می‌باشد که با توجه به اینکه کمتر از ۰/۰۵ است، قابل قبول بوده و نشان دهنده تأیید مدل پژوهش می‌باشد. دیگر شاخص‌های نیکویی برازش برای معادلات ساختاری بدین صورت است که مقدار شاخص توکر- لویس (TLI)^۵ ۰/۹۱؛ شاخص برازش بنتلر- بونت (BBI)^۶ ۰/۹۳؛ شاخص برازش تطبیقی (CFI)^۷ ۰/۹۱ و شاخص برازش مقتصد هنجار شده (PNFI)^۸ ۰/۳۷ است که همگی نشان دهنده برازش مطلوب و تأیید مدل پژوهش می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از پژوهش حاضر تحلیل عوامل موثر بر رفتار مدیران ورزش در رویارویی و مدیریت بحران‌های ورزش قهرمانی ایران بود. برای رویارویی و مدیریت بحران‌های ورزش قهرمانی ایران به نظر می‌رسد اولین اقدام تغییر رفتار و شناسایی عوامل موثر بر رفتار مدیران ورزش کشور در سطح وزارت ورزش و جوانان، کمیته ملی المپیک، فدراسیون‌های ورزشی و ادارات کل ورزش و جوانان است (۱۴)، چرا که شرایط صحیح رویارویی و مدیریت بحران‌های ورزش قهرمانی زمانی فراهم خواهد شد، که

1. Comparative Index

2. Parsimonious Index

3. Goodness Fit Index

4. Root Mean Squared Error of Approximation

5. Tucker- Lewis Index

6. Bentler- Bonett Index

7. Comparative Fit Index

8. Parsimonious Normed Fit Index

نداشته باشد و به دنبال آن ناکارآمدی دوره‌های مربیگری و گزینش ناکارآمد بازیکنان تیم‌های ملی در رده‌های سنی مختلف و عدم آموزش درست و به موقع می‌تواند منجر به بروز بحران در ورزش قهرمانی کشور گردد. در این زمینه توصیه می‌شود که در وهله اول عزل و نصب مدیران ورزش کشور بر اساس اصول مدیریت علمی و توجه به اصل شایسته سالاری صورت پذیرد. سپس لازم است به مدیران منتخب اعتماد کافی و لازم در زمینه ثبات جایگاه شان داده شود در این صورت می‌توان امیدوار بود که مدیران ارشد ورزش کشور بتوانند با تغییر بنیادی در رفتار خود، فرهنگ رشد گام به گام و پایدار را جایگزین فرهنگ رشد جهشی و ناپایدار نمایند و این فرهنگ و دیدگاه را در مدیران سطوح پایینی ترویج دهند. به دنبال آن فرایندگرایی جای نتیجه‌گرایی محض را خواهد گرفت. همچنین توصیه می‌شود مدیران ارشد با متخصصین علمی کشور تعامل و ارتباط برقرار نمایند و از نظر متخصصین علمی و رساله‌ها و پایان‌نامه‌های دانشگاهی برای به روز نمودن دانش فنی ورزش قهرمانی استفاده نمایند و با مدد از این دانش، نظام جامع علمی جهت جذب مدیران شایسته و با صلاحیت را تدوین نمایند. و از این طریق از بروز بحران در این حیطه پیشگیری به عمل آورند (۱۱، ۱۳ و ۱۶).

سیاست‌های بین‌المللی. این شاخصه با بار عاملی در مولفه‌های مختلف در محدوده ۰/۶۱۰ تا ۰/۸۱۷ به عنوان سومین عامل بحران‌زا شناسایی شد. که بارل و اریکسون (۲۰۱۳) نیز در تحقیقات خود به آن اشاره نموده‌اند. دخالت مسئولین سیاسی در مسائل ورزشی کشور، زمینه دولتی و سیاسی شدن ورزش را به همراه خواهد داشت و تداخل تصمیم‌گیری‌های سیاسی و دولتی در ورزش قهرمانی، می‌تواند باعث بروز بحران گردد و حتی تحریم‌های سیاسی این بخش از ورزش کشور را با چالش‌ها و مشکلات بسیاری رو به رو می‌نماید. از آنجا که هدف ورزش از بین بردن مرزهای جغرافیایی و نژادی و سیاسی است توصیه می‌شود مدیران ارشد ورزش کشور اخذ تصمیمات و سیاست‌گذاری‌های ورزش قهرمانی کشور را جدای از مسائل سیاسی انجام دهند و ضروری است

نهادها می‌گردد. مدیران ارشد ورزش کشور و مسئول در تصمیم‌گیری و یا موثر در فرآیند تصمیم‌سازی، لازم است با هدف ایجاد محوریت در عوامل بحران‌زا، نقش و الزام به برنامه‌ریزی و ایجاد هماهنگی بین ارکان مدیریت اجرایی تحت پوشش خود را قابل تامل دانسته و با اشراف بر وظایف مدیری، امکان تدوین برنامه‌های هماهنگ و در یک راستا را فراهم نمایند به طوری که امکان ارتباط با مسئولین بالادستی و پایین دستی بین‌المللی و ملی و منطقه‌ای وجود داشته باشد. برای این منظور توصیه می‌شود جلسات متعدد و منظم با حضور مدیران سطوح مختلف ورزش قهرمانی کشور، مربیان، داوران، ورزشکاران و پیشکسوتان و منتقدین ورزش قهرمانی برگزار گردد و تمام اعضا در تدوین چشم انداز ورزش قهرمانی کشور و سیاست‌های بلند مدت این ورزش نقش داشته باشند، تا متعهد به اجرای آن به صورت هماهنگ و همراستا گردند و سپس سیاست‌های میان مدت و تاکتیکی بر حسب سیاست‌ها و برنامه‌های پیش‌بینی شده تدوین گردد و این برنامه‌ها را با سیاست‌های کلان پیش‌بینی شده تطبیق و هماهنگ نمایند (۷، ۱۱ و ۱۳).

مدیریتی، فنی و آموزشی. نتایج نشان داد که شاخصه مسائل مدیریتی، فنی و آموزشی با بار عاملی در مولفه‌های موجود در محدوده ۰/۴۲۱ تا ۰/۸۳۶ دومین عامل بحران‌زا در ورزش قهرمانی کشور می‌باشد. که در تحقیقات جوادی‌پور (۱۳۹۴) و کشاورز و همکاران (۱۳۹۳) و منکرسی و همکاران (۱۳۹۳) به نوعی به آن اشاره شده است. بی‌ثباتی جایگاه مدیران، مربیان در ورزش قهرمانی و تغییر و تحول و جابجایی سریع مدیران امکان برنامه‌ریزی‌های بلندمدت را از آنها سلب می‌نماید. همچنین تمرکز مسئولان کشور بر نتیجه‌گرایی در ورزش قهرمانی به جای فرایندگرایی موجب می‌گردد که توجه بسیاری از مدیران ورزش کشور به مدال‌آوری و کارایی و عدم توجه به اثربخشی معطوف گردد. همچنین عدم بهره‌گیری از متخصصان علمی در سطوح مختلف مدیریت ورزش کشور و علمی و به روز نبودن دانش فنی در بسیاری از رشته‌های ورزشی، موجب شده است که ورزش قهرمانی با پتانسیل علمی کشور ارتباط مناسبی

مسئولین وزارت ورزش کشور، کمیته ملی المپیک، فدراسیون‌های ورزشی و مسئولین وزارت امور خارجه جهت جلوگیری از تاثیر تحریم‌های سیاسی بر رویدادهای ورزش قهرمانی کشور با هم تعامل و هماهنگی کافی داشته باشند و در میداين بين‌المللی از حق و حقوق ورزشکاران ایرانی حمایت لازم را به عمل آورند (۴).

نیروی انسانی. نتایج تحقیق نشان داد که شاخصه ضعف نیروی انسانی موجود در بخش ورزش قهرمانی کشور با بار عاملی ۰/۵۲۸ تا ۰/۹۲۲ در مولفه‌های موجود چهارمین عامل بحران‌زا می‌باشد. که با نتایج تحقیقات نیوهاس و همکاران (۲۰۱۲)، آسایش و همکاران (۲۰۱۳)، حسینی و همکاران (۱۳۹۲)، کشاورز و همکاران (۱۳۹۳)، منکرسی و همکاران (۱۳۹۳)، شعبانی و همکاران (۱۳۹۳)، و جوادی‌پور (۱۳۹۴) که همگی به نوعی ضعف و کمبود منابع انسانی را از چالش‌های مهم ورزش قهرمانی عنوان نموده‌اند، همخوانی دارد. در واقع عدم تامین و تربیت نیروی انسانی مناسب و درخور شأن ورزش قهرمانی (اعم از مدیر، کارشناس، داور، مربی، ورزشکار) می‌تواند منجر به وقوع بحران‌های بسیاری (اعم از بروز مشکلات اخلاقی در بین اعضای تیم‌های ملی، دوپینگ، ناسازگاری مربیان و ورزشکاران، قهرمان سالاری، بی‌احترامی به داوران و تصمیمات داوری در مسابقات بین‌المللی و ...) گردد و فقدان شایسته سالاری (بی توجهی و بها ندادن به نیروهای شایسته موجود و عدم حفظ و نگهداری آنان) منجر به بروز بحران خروج مربیان و ملی پوشان نخبه کشور و عضویت آنان در تیم‌های ملی سایر کشورها می‌گردد. لازم به ذکر است عوامل بحران‌زای ذکر شده همانند حلقه‌های زنجیر به یکدیگر مربوط بوده و بروز یکی از بحران‌ها امکان بروز سایر بحران‌ها را نیز فراهم می‌نماید و همچنین شناسایی به موقع و پیشگیری از بروز یکی از بحران‌ها می‌تواند از وقوع سایر بحران‌ها جلوگیری به عمل آورد. بنابراین همان طور که پیشتر هم توصیه شد در صورتی که مدیران شایسته و مجهز به دانش علمی و عملی روز دنیا از طریق نظام جامع علمی، جذب شوند، می‌توان امیدوار بود که این مدیران نیز، با تدوین نظام جامع علمی جذب و آموزش نیروی انسانی شایسته و با صلاحیت، زمینه تربیت

کارشناسان و مربیان و داوران در خور ورزش قهرمانی را فراهم نمایند و به دنبال آن استعدادیابی و انتخاب ورزشکاران ملی نیز با دقت و بر اساس اصول علمی و اخلاقی و به دور از روابط و حواشی، صورت خواهد پذیرفت. لازم به ذکر است که انتخاب و آماده‌سازی به موقع ورزشکاران ملی در رده‌های سنی مختلف و حمایت از آنان بسیار حائز اهمیت است چرا که با اتمام دوره قهرمانی یک ورزشکار باید جایگزین او آماده حضور در میداين بين‌المللی باشد (۲، ۸، ۹، ۱۱، ۱۳، ۱۶ و ۲۱).

مسائل مالی. شاخصه مسائل مالی با بار عاملی در مولفه‌های مختلف در محدوده ۰/۷۲۳ تا ۰/۷۵۶ پنجمین عامل بحران‌زا شناسایی شد. که با نتایج تحقیقات بارل و اریکسون، کشاورز و همکاران (۱۳۹۳)، آسایش و همکاران (۲۰۱۳)، جوادی‌پور (۱۳۹۴) که مسائل مالی و اقتصاد جهانی را به عنوان بحران و چالش نام برده بودند، همراستاست. نبود قوانین حمایتی از حامیان مالی در حوزه ورزش قهرمانی منجر به عدم تمایل بخش خصوصی جهت سرمایه‌گذاری در بخش ورزش قهرمانی کشور شده است و به دنبال آن فقدان بودجه کافی، به ناچار وابستگی به منابع دولتی را بیش از پیش افزایش می‌دهد. همچنین تحریم‌های اقتصادی و نوسانات غیرمنتظره ارزش پول ملی و کاهش ارزش آن در مقایسه با ارزهای خارجی مزید بر علت شده و تمام برنامه‌ریزی‌های مالی و بودجه‌بندی‌های انجام شده را با بحران روبه‌رو می‌نماید. بنابراین توصیه می‌شود نظام جامع خصوصی‌سازی در ورزش قهرمانی ایران تدوین گردد چرا که ورزش ایران به سبب مالکیت گسترده دولتی و ساختار انحصاری بازار و تعامل نداشتن با جهان خارج متحمل لطمات فراوانی شده است، از این جهت حمایت‌های مالی کارخانجات خصوصی یکی از راه‌های تامین بودجه کافی جهت توسعه فعالیت‌های ورزش قهرمانی است. همچنین نظام ورزش قهرمانی باید به دنبال راهبردی باشد تا منابع مالی و فیزیکی به صورت عادلانه بین رشته‌های مختلف ورزشی و حتی استان‌ها تقسیم شوند چرا که برخی از رشته‌های ورزشی از نظر مالی بیشتر در مضیقه‌اند و کمبود اماکن و تاسیسات ورزشی در برخی از استان‌ها بیشتر به چشم

و متناسب با واقعیت باشند. در گام بعدی بستر مناسب برای ارزیابی فعالیت‌های انجام شده و امکان شروع برنامه‌های جدید بر اساس ارزیابی‌های انجام شده، فراهم گردد. و از همه مهم‌تر تمام شاخص‌ها و محورهای ارزیابی باید به اطلاع تمام سطوح مدیریتی برسد و شفاف‌سازی‌های لازم صورت پذیرد. چرا که تا افراد ندانند بر چه اساس ارزیابی می‌شوند، نمی‌توانند عملکرد خود را اصلاح نمایند (۱۱ و ۱۵).

رسانه‌ها. نتایج تحقیق نشان داد که شاخصه رسانه‌ها با بار عاملی در مولفه‌های مختلف در محدوده ۰/۴۷۸ تا ۰/۷۸۱ هفتمین عامل بحران‌زا می‌باشد. که روشن و همکاران (۲۰۱۶)، آسایش و همکاران (۲۰۱۳)، فیروزی و همکاران (۱۳۹۱) و منکرس و همکاران (۱۳۹۳)، روشندل اربطانی و صلواتیان (۱۳۸۹) در تحقیقات خود به آن اشاره نموده‌اند. عدم وجود سند بالادستی ملی به منظور توجه رسانه ملی به همه رشته‌های ورزشی به خصوص رشته‌های ورزشی پر مدال به عنوان یک وظیفه، منجر به حمایت ناکافی رسانه‌ها از ورزش قهرمانی کشور شده است. همچنین رسانه‌ها هنگام بروز بحران می‌توانند نقش دوگانه‌ای را بازی کنند. رسانه‌ها می‌توانند با دامن زدن به مشکلات و بحران رخ داده موجبات بروز تنش‌های بیشتری را فراهم نمایند (ایجاد بحران در دل بحران). اما در صورت مدیریت صحیح اطلاعات و قرار دادن اطلاعات صحیح در اختیار رسانه‌ها می‌توان از آنها به عنوان ابزاری قوی جهت کنترل اذهان عمومی و مدیریت بحران رخ داده استفاده نمود و از انتشار اطلاعات کذب و شایعات که می‌توانند بحران رخ داده را تشدید نمایند، پیشگیری نمود (۲، ۷، ۱۶، ۲۴ و ۲۵)..

می‌خورد. بنابراین پیش‌بینی و تدوین سیاست‌های بلندمدت، میان‌مدت و کوتاه‌مدت به همراه راهکارهای عملیاتی و اجرایی جهت کاهش وابستگی نظام ورزشی به منابع دولت و ایجاد انگیزه برای حضور بخش خصوصی برای سرمایه گذاری در ورزش قهرمانی توصیه می‌گردد (۲، ۴، ۱۱ و ۱۳).

نظارت و ارزیابی. این شاخصه با بار عاملی در محدوده ۰/۵۹۳ تا ۰/۷۸۰ در مولفه‌های مختلف ششمین عامل بحران‌زا در ورزش قهرمانی کشور شناسایی شد. که با نتایج تحقیق جوادی‌پور (۱۳۹۴) و لاندو (۲۰۱۴) همراستاست. نبود نظام نظارت و ارزیابی استاندارد بر عملکرد نیروی انسانی موجود در بخش ورزش قهرمانی کشور (مدیران، داوران، مربیان و ورزشکاران) می‌تواند باعث بروز تنش و مشکلاتی در این بخش از ورزش کشور گردد، به طوری که نیروی انسانی ناکارآمد ابقا و نیروی انسانی شایسته کنار زده می‌شود. عدم نظارت بر کنترل و حفظ اطلاعات نیز منجر به افشای اطلاعات حساس و بروز تنش و بحران می‌گردد. هر برنامه و سیاست کلی یا عملیاتی هر قدر هم که از طریق آمایش و راه‌های علمی انتخاب شده باشد باز هم نیازمند اجرای صحیح می‌باشد، چرا که بهترین سیاست‌ها در صورت اجرای نادرست و نامطلوب، ناموفق و محکوم به شکست خواهند بود. یکی از راه‌های تضمین اجرای صحیح برنامه‌ها و سیاست‌ها، نظارت و ارزیابی صحیح و مستمر است. توصیه می‌شود در وهله اول، نظام جامع نظارت و ارزیابی بر عملکرد نیروی انسانی و اطلاعاتی زیر نظر متخصصین و کارشناسان با صلاحیت و کاملاً آگاه به برنامه‌ها و سیاست‌های ورزش قهرمانی تدوین گردد. سپس انتخاب دقیق و استاندارد شاخص‌ها و محورهای ارزیابی عملکرد بسیار حائز اهمیت است، به طوری که این شاخص‌ها باید دارای قابلیت اجرا

References

1. Al-Zhrani S. Management information systems role in decision-making during crises: case study. *Journal of Computer Science*; 2010. 6(11), P: 1247-1251.
2. Asayesh L, Karkon H, The Challenges of Athletics in Iran: A Delphi Study, *European Journal of Experiment Biology*, 2013. 3(6). P: 66-72.
3. Askarian F, Dokhtbagher N, Identify the reasons for the success or failure of countries in the Olympics. *Organizational Behavior Management in Sport Studies*, 2015. Vol.2, N6, P: 11-18. [Persian]
4. Borell J, Eriksson K, Learning effectiveness of discussion-based crisis

- management exercises. *International Journal of Disaster Risk Reduction*, 2013. P:324-37.
5. Claey's AS. Better safe than sorry: Why organizations in crisis should never hesitate to steal thunder. *Business Horizons*, 2017. 41(3), P: 293-300.
 6. De Blasio A. Why say sorry? Influencing consumer perceptions post organizational crises. *Australasian Marketing Journal (AMJ)*, 2016. 17(2), P: 75-83.
 7. Firozi M, Razavi H, Farzan F, Investigating the Challenges and Problems of Iranian Athletics Sailing and Swimming Medal Courses, *Journal of Sport Management and Motor Behavior Research*, Eighth year, 2013 N. 15. [Persian]
 8. Hoseini SS, Hamidi M, Ghorbaniyan R, Sajadi A, Identifying the Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats of Talenting in the Islamic Championship of Iran and its Challenges and Challenges, *Journal of Sport Management*, 2014. N.17, P:29-54. [Persian]
 9. Hoseini Y, Damnabi-Asl A, The Effect of Strategic Management on the Quality of Crisis Management Operations, *Disaster, Management Quarterly*, 2014. N.2, P:77-86. [Persian]
 10. Jaques T, Embedding issue management as a strategic element of crisis prevention. *Disaster Prevention and Management*, 2010. 19 (4), P: 469-482.
 11. Javadipour M, The Challenges of Managing Championship Sports in Iran, *Sport Management Studing*, 2016. N.30, P:13-34. [Persian]
 12. Keshavarz L, Farahani A, Management of Sports Organization, Legal Thought Publizations, First Edition, 2014. P:275. [Persian]
 13. Keshavarz L, Farahani A, Sadeghi A, Factor Analysis of Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats of Iranian Championship Sports Development, *New Approaches to Sport Management*, Second Period, 2013. N.6, P:83-97. [Persian]
 14. Keshavarz L, Bahmanzadeh M, Keshavarz M, The Analysis of Factors Affecting at the Behavior of Sports Managers in the Success of Iran's Sports Team in 2022 Asian Games, *Organizational Behavior Management in Sport Studies*, 2019. Vol. 6, N.22, P: 25-40. [Persian]
 15. Lando AS, The Critical Role of Crisis Communication Plan in Corporations' Crises Preparedness and Management. *Global Media Journal*, 2014. 7(1), P:5-19.
 16. Mankersi S, Safaniya AM, Ghasemi H, Identifying the Challenges of Iranian Championship Sports in Olympic Medal Courses, *Strategic Studies of Sport and Youth*, 2016. N.27. [Persian]
 17. Meer T, Verhoeven P, Beentjes H, Vliegthart R, Communication in times of crisis: The stakeholder relationship under pressure. *Public Relations Review*, 2017. 12(3), P: 231-246.
 18. Mitraf, YY, Angnas G, Pre-crisis Management, Translation Totonchiyan Mahmoud, Publication of Higher Institute for Education and Research Mangement and Planning, Second edition. 2009. [Persian]
 19. Monijoong T, The color of medals. *Journal of sport economics*, Vol.5, 2004. No.4, P:311-328.
 20. Mull R, Kathryn F, Bayless G, Craing MR, Jamieson L.M, *Recreation Sport management*. Human Kinetics, 4th edition, 2014. P:123.
 21. Neuhaus C, Giebel D, Hannappel M & Farfers S, Crisis management systems in Germany –A status report about the current functions and developments of private and public crisis managementsystems in Germany. *Proceedings of the 9th International ISCRAM Conference – Vancouver, Canada*. 2012.
 22. Paraskevas, A, Crisis management or crisis response system? A complexity science approach to organizational crises, *Management Decision*, 2018. volume: 44, P: 892 – 907.
 23. Physical Education Organization, *Detailed Studies of the Development of Sport Culture*. 2004. [Persian]
 24. Roshan M, Warren M, Carr R, Understanding the use of social media by organisations for crisis communication. *Computers in Human Behavior* 2016. 63 (2016) 350e361.
 25. Roshandel AT, Salavatiyan S, Designing a Mass Media Role in Pre-Crisis Management, *Iranian Management Science Quarterly*, Fifth year, 2011. N. 17, P: 89-111. [Persian]